

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2021

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ (1)

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Τρίτη, 1^η Ιουνίου 2021

Ώρα: 08:00 - 11:00

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΟΚΤΩ (8) ΣΕΛΙΔΕΣ

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από **ΔΥΟ (2) ΜΕΡΗ**.

Να απαντήσετε σε **ΟΛΑ** τα ερωτήματα.

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

(ΜΟΝΑΔΕΣ 70)

Ο υπερπληθυσμός και η εξάντληση των πόρων

Τα 80 εκατομμύρια άνθρωποι που προστίθενται στον πλανήτη κάθε χρόνο, τα δισεκατομμύρια που θα προστεθούν μέσα στον επόμενο αιώνα, ασφαλώς και δεν έχουν μοναδική φιλοδοξία τους απλώς να τραφούν και να επιβιώσουν. **Δικαιωματικά, θα επιδιώξουν τη συμμετοχή τους και στα αγαθά του τεχνολογικού πολιτισμού. Διότι είναι κάτι παραπάνω από αυτοσυντηρούμενα χημικά συστήματα που εισάγουν ενέργεια. Είναι καταναλωτές. Το κυρίαρχο οικονομικό σύστημα τους εκπαιδεύει γι' αυτόν τον σκοπό, διότι χωρίς διαρκώς αυξανόμενη κατανάλωση θα καταρρεύσει.** Δεν πρόκειται απλώς για μερικά ακόμη δισεκατομμύρια στόματα, που ενδεχομένως και να χορτάσουν. Πρόκειται για μια τεράστια νέα αγορά, που δημιουργεί οικονομικές ευκαιρίες. Όλοι, πωλητές και αγοραστές, περιμένουν με αγωνία να πουλήσουν και να αγοράσουν – τα πάντα.

Πάντοτε η ζωή δημιουργούσε μεταβολικά απόβλητα*. Και είχε βρει τρόπους να τα ανακυκλώνει. Η ανακύκλωση είναι φυσική διαδικασία. Ο κύκλος του νερού, του άνθρακα, των θρεπτικών. Ο ρυθμός του κύκλου διορθωνόταν συνεχώς και ισορροπούσε. Μέχρι που εμφανίστηκε ο άνθρωπος, το μοναδικό είδος που δεν έχει μόνο μεταβολικά απόβλητα. Το μόνο είδος που συνθέτει μαζικά χημικές ουσίες, μηχανήματα και κατασκευές που δεν διαβρώνονται εύκολα από τη φύση και δεν αποικοδομούνται από τη ζωή. Το μόνο είδος που εξορύσσει υλικά από τον γήινο φλοιό, τα επεξεργάζεται, τα εμπλουτίζει και, όταν αχρηστευτούν, τα απορρίπτει. Και επειδή υποφέρει από υπερπληθυσμό, και εσχάτως από ακατάσχετο καταναλωτισμό, γεννώνται δύο επιπλέον προβλήματα: η εξάντληση των πόρων και τα σκουπίδια.

Πόσο ακόμη θα επαρκούν οι πόροι; Αν περιοριστούμε στους ορυκτούς υδρογονάνθρακες, η χρήση των οποίων προκαλεί και το φαινόμενο του θερμοκηπίου,

οι ειδικοί αποφαίνονται ότι τα σημερινά βεβαιωμένα κοιτάσματα φτάνουν για έναν έως δύο ακόμη αιώνες. Ωστόσο, τα πιο επιφανειακά εξαντλούνται και το κόστος εξόρυξης των υπολοίπων αυξάνεται. Προφανώς το ίδιο θα συμβεί και με πιθανά μελλοντικά κοιτάσματα που θα ανακαλυφθούν.[...]

Κάπως ευνοϊκότερα είναι τα πράγματα με τα υπόλοιπα υλικά που εξορύσσουμε από τον γήινο φλοιό. Τα μέταλλα, εκτός από την αφθονία τους, είναι και ανακυκλώσιμα. Ωστόσο, τα σπάνια μέταλλα, αυτά που η περιεκτικότητά τους στα πετρώματα είναι μικρή (και η αξία τους μεγάλη), βρίσκουν όλο και περισσότερες εφαρμογές στη σύγχρονη τεχνολογία. Πιστεύεται ότι, σε έναν έως δύο αιώνες, ο συνδυασμός της εξάντλησης των αποθεμάτων και της συνεχώς αυξανόμενης ζήτησης θα κάνει τα κόστη τους απαγορευτικά. Οι ελλείψεις σε ενέργεια, το νερό και οι πρώτες ύλες, αλλά και τα σκουπίδια, ο υπερπληθυσμός, η διευρυνόμενη κοινωνική ανισότητα, η κλιματική αλλαγή και η περιβαλλοντική υποβάθμιση είναι τα προβλήματα που θα οξυνθούν στον επόμενο αιώνα. Το κάθε ένα συνδέεται στενά με τα υπόλοιπα. Για να μην ξεφύγουν τα πράγματα, η ανθρωπότητα καλείται να τα αντιμετωπίσει εγκαίρως και με τρόπο ρεαλιστικό. Σήμερα.

Υπάρχει ορατή διέξοδος; Χρειάζεται κάποιου είδους διαχείριση των πραγμάτων; Μήπως ο κυρίαρχος τρόπος ανάπτυξης επικράτησε ακριβώς επειδή είναι και ο πιο αποτελεσματικός; Μήπως είναι μάταιο να αγωνιούμε; Στο κάτω-κάτω, αν ο τεχνολογικός πολιτισμός είναι το πιο πρόσφατο αποτέλεσμα της βιολογικής εξέλιξης, αν ευνοήθηκε από τη φυσική επιλογή, ποιοι είμαστε εμείς που θα σταθούμε εμπόδιο στον δρόμο του; [...]

Στην πλειονότητά της η κοινή γνώμη, είτε είναι ενήμερη για τη σοβαρότητα της κατάστασης είτε όχι, αδιαφορεί. Όλοι αφιερώνουν καθημερινά σκέψεις για τα προσεχή και προγραμματίζουν το μέλλον, τι θα κάνουν τις επόμενες ώρες, μέρες, ίσως και χρόνια. Ελάχιστοι όμως προβληματίζονται για τα δισέγγονά τους. Και ακόμα λιγότεροι αποφασίζουν, με βάση τις σκέψεις αυτές, να αλλάξουν στάση, ας πούμε, να αλλάξουν καταναλωτική συμπεριφορά. Αν το δούμε από την αυστηρά βιολογική άποψη, δεν έχουν και πολλούς λόγους. Ο στενός στόχος του ατόμου είναι η άμεση επιβίωση. Ωστόσο, εδώ υπάρχει ένα πρόβλημα. Πολλά είδη απέκτησαν κυριαρχία στον χώρο τους, αλλά τα προβλήματα που δημιουργήσαν ήταν πάντοτε τοπικά, προσωρινά και μικρής κλίμακας. Η περίπτωση του *Homo sapiens* όμως είναι διαφορετική και μοναδική.

* μεταβολικά απόβλητα= απόβλητα που αφομοιώνονται από τη φύση

(Απόσπασμα-Διασκευή)

Γιάννη Μανέτα, *Η ζωή σήμερα, άλλοτε, αλλού και στο μέλλον: Η λογική των βιολογικών συστημάτων*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2018, σσ. 295-298

A.I. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΜΟΡΦΗΣ

(ΜΟΝΑΔΕΣ 30)

A.I.1. Να γράψετε περίληψη του πιο πάνω κειμένου, έκτασης 120-140 λέξεων. Το κείμενό σας πρόκειται να δημοσιευθεί στην εφημερίδα του σχολείου σας.

(μονάδες 8)

A.I.2. Να γράψετε **έναν (1)** τρόπο πειθούς και **ένα (1)** αντίστοιχο μέσο πειθούς που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας στην **έκτη (6^η)** παράγραφο. Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας.

(μονάδες 4)

A.I.3. Ο συγγραφέας στην **πρώτη (1^η)** παράγραφο υποστηρίζει τα ακόλουθα:
«**Δικαιωματικά, θα επιδιώξουν τη συμμετοχή τους και στα αγαθά του τεχνολογικού πολιτισμού. Διότι είναι κάτι παραπάνω από αυτοσυντηρούμενα χημικά συστήματα που εισάγουν ενέργεια. Είναι καταναλωτές. Το κυρίαρχο οικονομικό σύστημα τους εκπαιδεύει γι' αυτόν τον σκοπό, διότι χωρίς διαρκώς αυξανόμενη κατανάλωση θα καταρρεύσει.**»

Αφού μελετήσετε προσεκτικά το πιο πάνω απόσπασμα, να εξηγήσετε με δικά σας λόγια τη θέση του συγγραφέα.

(Έκταση: 80-100 λέξεις)

(μονάδες 4)

A.I.4. Να γράψετε **έναν (1)** τρόπο ανάπτυξης της **δεύτερης (2^{ης})** παραγράφου. Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας.

(μονάδες 3)

A.I.5. Ο συγγραφέας στην **πέμπτη (5^η)** παράγραφο χρησιμοποιεί ρητορικά ερωτήματα. Να δώσετε **ένα (1)** παράδειγμα ρητορικού ερωτήματος και να εξηγήσετε τι επιδιώκει ο συγγραφέας με τη χρήση του.

(μονάδες 3)

A.I.6. Να ξαναγράψετε τις παρακάτω φράσεις, αντικαθιστώντας κάθε μία από τις υπογραμμισμένες λέξεις με **μία (1) συνώνυμή** της, χωρίς να αλλάξετε τον γραμματικό της τύπο:

α. Ο ρυθμός του κύκλου διορθωνόταν συνεχώς [...]

β. [...] τα προβλήματα που θα οξυνθούν στον επόμενο αιώνα.

(μονάδες 2)

A.I.7. Να γράψετε **ένα (1) ανώνυμο** για κάθε μία από τις πιο κάτω υπογραμμισμένες λέξεις, διατηρώντας τον γραμματικό της τύπο:

α. [...] εγκαίρως και με τρόπο ρεαλιστικό.

β. Υπάρχει ορατή διέξοδος;

(μονάδες 2)

A.I.8. Αφού μεταφέρετε στο τετράδιο απαντήσεών σας τον παρακάτω πίνακα, να τον συμπληρώσετε γράφοντας **ένα (1) παράγωγο ουσιαστικό** και **ένα (1) παράγωγο επίθετο** για το καθένα από τα πιο κάτω ρήματα.

ΡΗΜΑ	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ	ΕΠΙΘΕΤΟ
δημιουργεί		
απορρίπτει		

(μονάδες 4)

A.II. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

(ΜΟΝΑΔΕΣ 40)

«Οι ελλείψεις σε ενέργεια, το νερό και οι πρώτες ύλες, αλλά και τα σκουπίδια, ο υπερπληθυσμός, η διευρυνόμενη κοινωνική ανισότητα, η κλιματική αλλαγή και η περιβαλλοντική υποβάθμιση είναι τα προβλήματα που θα οξυνθούν στον επόμενο αιώνα. Το κάθε ένα συνδέεται στενά με τα υπόλοιπα. Για να μην ξεφύγουν τα πράγματα, η ανθρωπότητα καλείται να τα αντιμετωπίσει εγκαίρως και με τρόπο ρεαλιστικό. Σήμερα.»

Σε άρθρο σας που θα δημοσιευθεί σε εβδομαδιαία εφημερίδα, να παρουσιάσετε τρεις (3) πτυχές της ανθρώπινης δραστηριότητας που συμβάλλουν στη διατάραξη της ισορροπίας της φύσης. Ακολουθώντας, να εισηγηθείτε τεκμηριωμένα τρεις (3) συνολικά τρόπους, σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο, με τους οποίους είναι δυνατόν να αποκατασταθεί η ισορροπία αυτή, έγκαιρα και ρεαλιστικά.

(Έκταση: 450-500 λέξεις)

Σημείωση: ΝΑ ΜΗΝ ΑΝΑΓΡΑΦΕΙ ΤΙΤΛΟΣ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ. Δεν επιτρέπεται να αναφέρετε το ονοματεπώνυμό σας ή οποιοδήποτε άλλο στοιχείο, το οποίο μπορεί να αποκαλύψει την ταυτότητά σας.

Να μελετήσετε τα παρακάτω κείμενα και να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις που ακολουθούν.

B1.

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Γ. Ρίτσος, Αποχαιρετισμός (Απόσπασμα)

[...]

Κ' έλεγα μέσα μου: δε φτάνει το τραπέζι, μήτε κάμποσος παράς
στην τσέπη,
μήτε το ψωμί και το φιλί, - δε φτάνει.
Ο άνθρωπος είναι πιο τρανός απ' την καθημερινή την έγνοια του.

Κι έλεγα πάλι που ο άνθρωπος αρχίζει από την έγνοια του για
το ψωμί

Κι όλο τραβάει πιο πέρα απ' τη σκλαβιά του,
από σκλαβιά σε σκλαβιά, από ξεσκλάβωμα σε ξεσκλάβωμα,
απ' το ξεσκλάβωμα της πατρίδας, στο ξεσκλάβωμα του κόσμου,
ώσπου να νιώσει, μπαίνοντας ίσα τον ουρανό,
ν' αχνίζει το φεγγάρι στον κόρφο του,
ώσπου να κλάψει μια νύχτα από αγάπη για όλο τον κόσμο. Έτσι
άφησα
σ' ένα χαντάκι τ' αμάξι μου. Πήρα τ' όπλο. Κι ανέβηκα στο
βουνό.

Έτσι βρέθηκα σε τούτη τη σπηλιά που το στόμιό της
βλέπει ολόγισα στον ήλιο - το στρογγυλό της στόμιο
είναι ο ίδιος ο ήλιος που θα τον νιώσω πάλι δροσερό, καθώς θα
με περνάνε,
(όπως εκείνη τη νύχτα το φεγγάρι) - θα τον νιώσω δροσερό
κωνσταντινάτο
να μου δροσίζει το καμένο στήθος, κι έτσι λίγο - λίγο
να ζεσταίνεται ο ήλιος και ν' αχνίζει στον κόρφο μας. Γεια σας. [...]

Ερώτηση B1

α) Ο ποιητής στο απόσπασμα «Κ' έλεγα μέσα μου ... βουνό» αποτυπώνει την πορεία μεταμόρφωσης ενός απλού καθημερινού ανθρώπου σε ήρωα.
Να αιτιολογήσετε την πιο πάνω θέση.

(μονάδες 8)

β) Να εντοπίσετε **δύο (2)** ποιητικές εικόνες στο απόσπασμα «Έτσι βρέθηκα σε τούτη... Γεια σας.» και να εξηγήσετε πώς μέσα από αυτές διαφαίνεται η δικαίωση του αγώνα του ήρωα.

(μονάδες 4)

B2.

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

M. Αναγνωστάκης, «Θεσσαλονίκη, Μέρες του 1969 μ.Χ.»

Στην οδό Αιγύπτου –πρώτη πάροδος δεξιά
Τώρα υψώνεται το μέγαρο της Τράπεζας Συναλλαγών
Τουριστικά γραφεία και πρακτορεία μεταναστεύσεως.
Και τα παιδάκια δεν μπορούνε πια να παίζουνε από
τα τόσα τροχοφόρα που περνούνε.
Άλλωστε τα παιδιά μεγάλωσαν, ο καιρός εκείνος πέρασε που ξέρατε
Τώρα πια δε γελούν, δεν ψιθυρίζουν μυστικά, δεν εμπιστεύονται,
Όσα επιζήσαν, εννοείται, γιατί ήρθανε βαριές αρρώστιες από τότε
Πλημμύρες, καταποντισμοί, σεισμοί, θωρακισμένοι στρατιώτες,
Θυμούνται τα λόγια του πατέρα: εσύ θα γνωρίσεις καλύτερες μέρες
Δεν έχει σημασία τελικά αν δεν τις γνώρισαν, λένε το μάθημα
οι ίδιοι στα παιδιά τους
Ελπίζοντας πάντοτε πως κάποτε θα σταματήσει η αλυσίδα
Ίσως στα παιδιά των παιδιών τους ή στα παιδιά των παιδιών
των παιδιών τους.
Προς το παρόν, στον παλιό δρόμο που λέγαμε, υψώνεται
η Τράπεζα Συναλλαγών
–εγώ συναλλάσσομαι, εσύ συναλλάσσεσαι, αυτός συναλλάσσεται–
Τουριστικά γραφεία και πρακτορεία μεταναστεύσεως
–εμείς μεταναστεύουμε, εσείς μεταναστεύετε, αυτοί μεταναστεύουν–
Όπου και να ταξιδέψω η Ελλάδα με πληγώνει, έλεγε κι ο Ποιητής
Η Ελλάδα με τα ωραία νησιά, τα ωραία γραφεία,
τις ωραίες εκκλησιές

Η Ελλάς των Ελλήνων.

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Κλείτος Κύρου, «Κραυγή Δέκατη Ένατη» (Απόσπασμα)

[...]

Δε θέλω να κουράσω τη μνήμη σας μικρό θα 'ναι το όφελος
Μεγάλος ο κόπος ποιος τόλμησε ποτέ να ταραξει
Τον ύπνο της λάβας τώρα έχετε απομακρυνθεί απ' το πεδίο βολής
Επαναπαύεσθε μακάρια πάνω στα τρόπαια των αστικών μαχών
Γυμνάζοντας αρνητικά τις αισθήσεις σας αποταμιεύοντας όνειρα
Κάθε μέρα γίνεσθε και πιο εκλεκτικοί αλλάζετε
Τις μάρκες των τσιγάρων αλλάζετε τα ρούχα σας αλλάζετε
Συνήθειες διασκεδάσεις κλίμα σπίτια και γυναίκες αλλάζετε
Τα δόντια σας και την καρδιά σας και τους λυγμούς

Ακόμη της καρδιάς σας τους αλλάζετε που δεν μπορώ
Να τους ξεχάσω γιατί με κυνηγούν κυκλοφορούν στο αίμα μου
Σαν ψάρια σκοτεινά που χάσαν τα νερά τους

*

Σας υπενθυμίζω πως για να φτάσετε στην αποθέωση
Θα πρέπει να ταπεινωθείτε πρώτα ν' αρχίσετε από την τριβή
Που σιγοκαίει τα δάχτυλα σεις από φυσικού σας
Δεν ήσασταν αγέρωχοι όπως οι Άλλοι που ρουφήχτηκαν στη γη
Προτιμήσατε τη συναλλαγή απλώνοντας το χέρι στον ήλιο
Μείνατε στατικοί μέσα στο χρόνο αγάλματα του δισταγμού σας
Συνωστισμένοι μπρος στις εξόδους κινδύνου στην καμπή του δρόμου
Εκεί που χωρίσαμε οριστικά παρασυρμένοι από έξαλλα πλήθη

*

Μην απορείτε λοιπόν για τη σημερινή σας προκάλυψη
Μη διαστέλλετε τα έκθαμβα μάτια σας μπροστά
Στο άνοιγμα που μας χωρίζει το ξέρετε πως δεν μπορεί
Να κλείσει με σχήματα νεκρών πια περιπτώξεων
Σας κατηγορώ δίχως τύψη καμιά σεις οι ίδιοι
Επισπεύσατε τη μελλούμενη αναπόφευκτη πτώση σας

Κλείτος Κύρου, *Κραυγές της νύχτας*, 1960 (*Έν ὄλω – Συγκομιδή 1943-1997*, εκδ. Άγρα, Αθήνα 1997, σσ. 131-132).

Ερώτηση Β2

α) Στο ποίημα «Θεσσαλονίκη, Μέρης του 1969 μ.Χ.» του Μ. Αναγνωστάκη και στο απόσπασμα από το ποίημα «Κραυγή Δέκατη Ένατη» του Κλ. Κύρου σκιαγραφούνται ανθρώπινες συμπεριφορές.

Να παρουσιάσετε **δύο (2)** κοινά γνωρίσματά τους, με αναφορές στα δύο κείμενα.

(μονάδες 6)

β) Να αναφέρετε **ένα (1)** κοινό χαρακτηριστικό του ύφους για το καθένα από τα παραπάνω ποιήματα, τεκμηριώνοντας την απάντησή σας.

(μονάδες 4)

Β3.

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Γ. Ιωάννου, «†13-12-43» (Απόσπασμα)

[...]

Όμως ένα μπουλούκι εντόπιοι τουρίστες φάνηκε να μπαίνει μέσα στον ιερό περίβολο. Στάθηκαν γύρω απ' το ελεεινό για μια τέτοια θυσία κενοτάφιο. Φαίνονταν απ' τους μορφωμένους και δεν μπορώ να πω πως η στάση τους δεν ήταν σεμνή.

Κατέθεσαν μάλιστα ένα καλοκαμωμένο δάφνινο στεφάνι και κατόπι κράτησαν ένα λεπτό σιγή. Κάποιος τους άρχισε να διαβάζει από ένα χαρτί το ιστορικό της εκτελέσεως των 1200 ανθρώπων. Ήταν τόσο ψυχρή η περιγραφή, ώστε αμέσως υπέθεσα πως σίγουρα θα τα είχε ξεσηκώσει απ' την τελευταία εγκυκλοπαίδεια. Ύστερα σκόρπισαν μιλώντας δυνατά ή χαχανίζοντας. Πολλοί ήρθαν τριγύρω μας. Και φυσικά αμέσως άρχισαν τις ερωτήσεις, ιδίως οι γυναίκες. Το παλικάρι με την αξίνα απαντούσε, πιέζοντας ολοφάνερα τον εαυτό του. Φαινόταν καθαρά πως θεωρούσαν σχεδόν ευτυχία τους και σπουδαίο συμπλήρωμα στις συγκινήσεις της εκδρομής την ανακομιδή, που πέτυχαν πάνω στην ώρα. Ο αδελφός μάλιστα ζαλίστηκε τόσο για μια στιγμή, ώστε έκανε το λάθος να τους δείξει ακόμα και το κρανίο με τη χαρακτηρισική βολή. Αυτό όμως θα ήταν πέρα απ' τα όρια της αντοχής τους, γιατί αμέσως πρόσεξα μια κίνηση για απομάκρυνση. Κάποιος τους θύμισε πως η ώρα περνάει. Εκείνη τη στιγμή η σκυμμένη γυναίκα τούς γύρεψε, αν έχουν, καμιά εφημερίδα για να σκεπάσει τα κόκαλα. Πολλοί προθυμοποιήθηκαν από εφημερίδες άλλο τίποτα, και τι εφημερίδες...

Πήραν να κατηφορίζουν. Μετά από λίγα βήματα άναψε ζωηρή συζήτηση ανάμεσά τους· σα να μην ήμασταν κι εμείς λίγο πιο πάνω. Ένας ακούστηκε να φωνάζει με θυμό: Καλά τους έκαναν· αφού οι άλλοι σκότωσαν στρατιώτες του κατακτητή.

Κανένας δεν αντιμίλησε. Ήταν και κάποιος με στολή μαζί τους.

Μου 'ρθε να πέσω απάνω σε κείνη την άτιμη φωνή και να τη στραγγαλίσω άγρια, προτού προφτάσει να προχωρήσει. Αλλά την άκουσαν βέβαια συγχρόνως και τα δυο αδέλφια κι έσκυψαν πιο πολύ κατά το χώμα, σα να 'φαγαν καμτσικιά, αλλά και σα μαθημένοι από κάτι τέτοια.

[...]

Ερώτηση Β3

Η στάση των ντόπιων τουριστών στον ιερό χώρο του Ολοκαυτώματος προκαλεί δυσαρέσκεια στον αφηγητή.

Να τεκμηριώσετε την πιο πάνω θέση κάνοντας αναφορά σε **δύο (2)** ενέργειες των τουριστών και να εξηγήσετε την αντίδραση του αφηγητή.

(μονάδες 8)

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ